

Zápis z Krajského semináře SMS ČR v Olomouckém kraji, 29. ledna 2018

Záloženský dům, Příkazy u Olomouce 18

1. Prezence účastníků
2. Zahájení semináře
3. Pojištění kybernetických rizik, pojištění odpovědnosti obce a zastupitelů
4. GDPR: Implementační seminář (obce a školy)
5. Aktuality z legislativy malých obcí a činnosti SMS ČR
6. Představení nových krajských pracovníků SMS ČR
7. Řešení nakládání s odpady – „Proč chce kraj, aby Spolek nahradila akciovka bez vesnic?“

2. Zahájení semináře

Krajský seminář zahájil Tomáš Šulák, krajský předseda SMS ČR, přivítáním přítomných a hostů.

3. Pojištění kybernetických rizik, pojištění odpovědnosti obce a zastupitelů

4. GDPR: Implementační seminář (obce a školy)

Oldřich Kužílek připomněl na začátek, že probíhalo školení pověřenců pro GDPR, vytvářela se tabulka pro záznam agend zpracovávání osobních údajů atd. Tabulka spolu s manuálem na její vyplnění bude k předvyplnění zaslána starostům pověřenci. Tabulka je připravena pro mnohostranné využití – dokážeme z ní lehce vyselektovat povinně zveřejňované informace na webu atd.

Prezentaci započal vyvracením předsudků o GDPR. Obecné nařízení vstupuje v účinnost 25. května tohoto roku. Úřad pro ochranu osobních údajů (dále ÚOOÚ) uvedl, že se bude nejprve věnovat soukromému sektoru. Účelem GDPR dle ÚOOÚ není někoho „zdrtit“.

GDPR se věnuje zpracování osobních údajů, tedy systematickému uchopení osobních údajů (elektronická databáze, listinná evidence). Zpracováním os. údajů není existence kopií listin, pokud nelze v rámci nich vyhledávat, či fotografií bez připojení jména a dalších údajů. Zpracováním dále není práce IT pracovníka na našem počítači, zde je třeba ale dbát na mlčenlivost těchto pracovníků (nezpracovávají údaje, ale vidí je). Zpracovatel je osoba, která pro nás vede evidenci (např. mzdy) nebo využíváme u něj úložiště. Správce je osoba, která určuje účel a prostředky zpracování. Subjekt údajů (ten, kdo nám dává údaje) má primárně práva dle GDPR, správce povinnosti. Osobní

údaj je takový údaj, která lze připojit ke konkrétní osobě (i nepřímé identifikátory jako IP adresa, SPZ). Biometrické údaje (otisk prstu, fotografie obličeje) lze označovat jako „citlivé osobní údaje“ (zvláštní kategorie osobních údajů) při jeho zpracování jako např. otevírání dveří pomocí otisků dlaní. Mezi další zvláštní kategorie osobních údajů patří informace o zdravotním stavu, etnické údaje, náboženské údaje, výpis z rejstříku trestů. U citlivých os. údajů musíme mít jasně podložený účel, abychom je mohli zpracovávat.

Nejprve v každé organizaci musíme problematiku zmapovat v naší organizaci. GDPR nás nutí k vyhodnocení požadavků, které jsme však měli dle platné legislativy mít v pořádku již 20 let, GDPR přidává princip odpovědnosti. Dalším uplatňovaným principem je princip založený na riziku – sami správci a zpracovatelé mají posoudit, zda všechna rizika dokážeme zvládnout. Při vyhodnocování zaznamenáváme jednotlivé agendy na úřadě (odborně „účely zpracování“) do tabulky kontrolního záznamu (check listu), odpovídáme u každé agendy na několik otázek, s jejíž pomocí zjistíme, zda se v této agendě chováme správně při zpracování osobních údajů.

Subjekt údajů má několik svých práv. Může omezit zpracování, kdy je třeba zajistit, že po nějakou dobu bude pozastavena manipulace s jeho os. údaji. Ne všechny softwary nám aktuálně dovolují toto realizovat, tím vzniká problém, který musíme odstranit. V listinné formě lze omezit zpracování například označením barevným pruhem. Subjekt může žádat o export dat, opravu dat, smazání zbytečně ukládaných dat.

Při vyplňování kontrolního záznamu narazíme na problémy, ty si označíme a později je budeme odstraňovat. Kontrolní záznam bude zřejmě umístěn na takovém úložišti, aby byl zajištěn dálkový přístup pro pověřence. Při vyplňování kontrolního záznamu bude tedy možná v reálném čase souhra s pověřencem. Po vyplnění kontrolního záznamu bude nejspíše nutné upravit vnitřní předpisy (aby např. uklížečka uklízela během pracovní doby zaměstnanců zpracovávajících osobní údaje). Pověřenci předají obcím informace k umístění na web obce a na místa, kde dochází ke sběru osobních údajů od subjektů údajů.

Vyplňování kontrolního záznamu vypadá tak, že po vytipování agend posuzujeme jejich shodu s 8 zásadami zpracování dle GDPR:

- 1. Zásada zákonnosti**, spočívá v posouzení, zda podle některého z písmen a-f máme právo vůbec zpracovávání provádět. Ve veřejné správě je typické c) a e). V ČR sbíráme nadbytečné souhlasy, což se nedoporučuje a v některých případech může být i deliktem.
U citlivých os. údajů musíme pro zpracování splňovat přísnější podmínky (a-j).
- 2. Korektnost a transparentnost**
Subjekt má právo na informace, co o něm shromažďujeme, jejich opravu, výmaz a omezení.

Je třeba zveřejnit, kdo je pověřenec. Většina věcí bude dostatečně uvést na webu.

3. Omezení účelem

Je nutné stanovit pravidla pro proces, za jakým účelem vedu agendu.

4. Minimalizace údajů

Spravujeme jen osobní údaje nezbytné pro naplnění účelu.

5. Přesnost

Je třeba obnovovat a mít přesné údaje (např. někdo již není dlužník, uhradil dluh, neměl by být veden již v evidenci dlužníků)

6. Omezení uložení

Uchováváme jen po dobu nutnou k účelu.

7. Integrita a důvěrnost

Zabránit rizikům, aby se neoprávněně nikdo nedostal k listinné ani elektronické formě údajů. Incidenty se hlásí.

8. Odpovědnost správce

Je povinnost dokumentovat změny.

Na konci Oldřich Kužílek prošel podrobně kontrolní záznam. Čtvrtinu ze 75 otázek označil za rychlé k vyplnění. Starostové obdrží i instruktaž k tabulce. Není předpis na rozdělování agend, je na obcích a školách, jak si rozdělí agendy, zda spíše zobecní či budou konkretizovat.

5. Aktuality z legislativy malých obcí a činnosti SMS ČR

Stanislav Polčák, předseda SMS ČR, pozdravil přítomné. Zákon o střetu zájmů působí mnohé problémy v komunální sféře. Problém je v anonymním nahlížení do majetkových poměrů radních (starostů, místostarostů). Dostal mnohé dotazy o činnosti SMS ČR v této oblasti. Sdružení iniciovalo předložení novely, kdy by bylo nutné nejprve jmenovitě požádat o nahlédnutí do majetkových poměrů, novelu podali poslanci STAN. Dle ministra spravedlnosti problém v registru žádný není. Pan Polčák navrhuje poslat dopis starostů premiérovi a další formy protestu, má obavy ze ztráty zájmu o opětovnou kandidaturu v komunálních volbách u mnohých současných funkcionářů. Další problém je v anonymním udání v tomto registru, kdy státní správa poté musí činit. Problém je u neuvolněných funkcionářů, kteří například podnikají. Mělo by být umožněno i straně funkcionářů chránit zájmy ochrany jejich rodinného soukromí. Vyzval k podpoře novel starosty, aby premiér a další registrovali tento problém.

Pan Polčák dále jedná spolu s ostatními za SMS ohledně sociálního bydlení.

V rámci GDPR poděkoval školiteli O. Kužílkovi. Podařilo se vyškolit 16 pověřenců, pracujeme na tom, aby pro starosty byla implementace co nejpříjemnější. Jedná s předsedkyní ÚOOÚ. SMS ČR je na hraně kapacit pro GDPR, aktuálně 1200 subjektů. Náklady na GDPR pro obce a školy jsou koncipovány jako provozní a minimální, žádá se i o dotace na výkon této služby.

Připravují se další služby – kamerové systémy a další návrhy, po kterých je poptávka. Dále zmínil, že se mu podařilo vyjednat dotaci na podporu kulturních akcí, stačí si požádat a sladit termín s diářem pana Polčáka, hodnota na akci asi 18 000,- Kč.

Radim Sršeň, místopředseda SMS, připomněl, že IROP je téměř vyčerpán. Na konci ledna či v únoru by měla být vypsána výzva na sociální bydlení, udržitelnost je ale 20 let. Vyjednává se období 2021 – 2027 aktuálně. U žádostí na rekonstrukce škol a hasičáren se stále čeká na vyhodnocení žádostí. Vyskytla se zvláštní praxe u MŠMT, kdy některé obce hluboko pod čarou byly označeny jako náhradníci a jiné těsně pod čarou tento status nedostaly. V případě podobného problému vyzývá ke kontaktování ho osobně.

6. Představení nových krajských pracovníků SMS ČR

Tomáš Pavelka, nový krajský manažer SMS ČR a pověřenec GDPR pro OK, pozdravil přítomné. Zmínil, že pověřenci prošli s panem Kužílkem v prosinci a lednu školeními. Implementace GDPR nebude tak složitá, jak se může zdát. Připomněl procesní stránku implementace – rozešle tabulku s instrukcemi, poté se telefonicky spojí a nakonec navštíví pověřenec instituci.

Pavel Hradílek, pověřenec GDPR pro OK, se představil přítomným. Bude společně s kolegou Pavelkou kontaktovat zapojené instituce do GDPR v kraji a poté s nimi dále spolupracovat.

7. Řešení nakládání s odpady – „Proč chce kraj, aby Spolek nahradila akciovka bez vesnic?“

Tomáš Šulák, krajský předseda Sdružení. Na počátku vznikl spolek Odpady OK, do kterého se zapojilo asi 35 % obcí. Spolek se přemění na akciovou společnost, forma spolku nebyla vhodná. V posledních letech proběhla v kraji řada seminářů na téma odpady, účastnili se jich OK, firma Suez, zástupci spalovny v Brně a dalších svozových firem. Spolu s kolegou Žerníčkem, krajským místopředsedou SMS ČR, proběhlo jednání s OK, hejtnanem a náměstkou. Zástupci SMS ČR byli pozváni na jednání 6. 2. o založení akciové společnosti. V akciové společnosti by měl být spolek zastoupen jako jeden akcionář, dále Olomoucký kraj atd., spolek by tedy jako jeden akcionář zastupoval všechny zapojené obce. Zatím na jednání chybí informace o finančních prostředcích z dotací apod. na vybudování překladišť a odpadovou obslužnost. Navrhuje po konzultacích s kolegy, aby bylo garantováno ve společnosti zastoupení každého DSO, který se zapojí do tohoto projektu. Projekt by podpořil finančně kraj. Druhá varianta hovoří o 2 rovnocenných akcionářích – kraj a skupina DSO.

Tomáš Müller, starosta Nové Hradečné a zastupitel OK, informoval o tom, že Olomoucký kraj vynaložil nemalé prostředky na studii zpracování odpadu. Výsledek studie je pouze, že ze spolku se má stát akciová společnost. Pokud nebudou výsledky, obce z něj vystoupí a tato snaha by zanikla. V současnosti nejsou podklady.

Libor Kašpárek, starosta Hnojice, zmínil, že nechápe, proč bychom měli vytvářet spolek. Každá obec má smlouvu na zajištění odpadové hospodářství, kdy na tržním mechanismu se vybere vyhovující firma.

Tomáš Šulák toto přiznal jako třetí variantu, kdy si obce či DSO budou řešit odpadové hospodářství samostatně. Navrhuje další kulatý stůl, kde se nad variantami povede diskuze. Jedna taková diskuze proběhla minulý rok v Rapotíně.

Dne 29. 1. 2018

Zapsal: Tomáš Pavelka

.....

Ověřil: Tomáš Šulák

.....